

СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Шияновська О.М., викладач кафедри іноземних мов

У зв'язку з розвитком та модернізацією української освіти все більше іноземних студентів виявляє бажання продовжувати свою освіту в українських ЗВО. Кожного дня кількість іноземців, що обирають нашу країну для отримання якісної освіти зростає.

З огляду на це актуальним стає питання пошуку нових методів, форм та прийомів навчання української мови як іноземної. Виникає необхідність у вдосконаленні освітніх програм та освоєнні нових педагогічних технологій. Саме цьому нагальним є питання вивчення та вдосконалення традиційних методів навчання української мови та пошуку нових, більш сучасних, ефективних форм.

Аналізуючи дослідження українських та зарубіжних лінгвістів стосовно основних методів навчання іноземних мов, з впевненістю можна сказати, що єдиного і найкращого способу навчання українській мові не існує. Лише вірно підібрані методи для певної категорії слухачів забезпечать максимальну ефективність у навчанні.

Вивчення мови – тривалий і багатоскладний процес. Він містить у собі вивчення фонетики, лексики, граматики та набуття практичних навичок. Завданням викладача є навчити студентів не лише теоретичних засад, але і стимулювати бажання спілкуватися українською мовою на різні теми, будь то професійні, соціокультурні чи побутові. Основним завданням для студента тут є навчитися розуміти мову співрозмовника, а також правильно будувати свою відповідь. В процесі спілкування важливим для студента є здатність вступати в дискусію, відстоювати свою точку зору, знаходити порозуміння в процесі діалогу.

У пошуках високоефективних методів та прийомів навчання викладачі-мовники сходяться на думці, що недостатньо використовувати велику кількість різних методів. Важливим тут є поєднання традиційних(пояснювального, репродуктивного, дослідницького, частково-пошукового), інноваційних(інтерактивних, методу проекту, рольової гри тощо) та технічних засобів навчання (мультимедійних, комп'ютерних, мережі Internet). Основою для таких занять слід обирати традиційну форму, але паралельно використовувати й нові форми. Це допоможе зробити заняття цікавим, наповнить його інформативним змістом, підвищить ефективність навчального процесу і рівень знань слухачів.

Для вивчення мови слід активно використовувати інтерактивні методи викладання: «Незакінчені речення», «Мозковий штурм», «Вилучай зайве», «Роз'єднай слова», «Алітерація» (цей метод є особливо ефективний при знайомстві членів групи між собою або при вивченні теми «Зовнішність і характер людини»), «Комплімент», «Заверши фразу», «Асоціації», «Алфавіт», «Прогноз погоди», «Зміна співрозмовника» (метод, направлений на розвиток діалогічного мовлення) та інші.

Викладання української мови як іноземної неможливе без використання сучасних досягнень і має спиратися на останні розробки та прогресивні здобутки науки та техніки. Студенти можуть успішно використовувати різні інтернет-технології з метою пошуку додаткової інформації з теми, що вивчається, для збору даних для створення комп'ютерної презентації чи мультимедійної розробки. Викладачі, у свою чергу, можуть використовувати ці ресурси з метою перевірки рівня знань студентів – робота з різноманітними онлайн-тестами, а також для роботи з онлайн словниками.

Також сьогодні неможливо уявити роботу в аудиторії без освоєння програми Power Point. Ця програма відкриває широкі можливості для викладача. Вона дозволяє створювати цікаві ілюстративні ряди, тести, віртуальні екскурсії, включити відеофрагменти, зобразити в динаміці якесь явище, подію. Все це допоможе студенту-іноземцю з легкістю засвоїти новий лексичний чи граматичний матеріал. Особливо ефективним буде використання презентацій під час вивчення таких тем, як « Місто в якому я навчаюсь», «В супермаркеті», «На вулиці», «В аудиторії» тощо.

Важливо також заохочувати студентів до читання художньої літератури, газет, журналів, перегляду телевізійних програм, документальних та художніх фільмів українською мовою, що розвиватиме їх лексичний потенціал та сприятиме розширенню світогляду студентів, їх обізнаності в усіх сферах життєдіяльності людини.

Отже, найголовнішим завданням викладача закладу вищої освіти є створити такі умови вивчення української мови, щоб студенти могли активно послуговуватись нею в усіх сферах громадського життя, оскільки іноземні студенти використовують мову і як інструмент набуття професійних знань, і як засіб повсякденного спілкування. З усього вищезазначеного можна зробити висновок, що єдиного і найкращого методу викладання української мови як іноземної не існує. Лише поєднання на практиці традиційних та інноваційних методологічних підходів нададуть можливість викладачам мови покращити результативність навчального процесу і рівень знань студентів, значно підвищити ефективність організації їх пізнавальної діяльності. Тому сьогодні, викладачам-мовникам слід постійно працювати над вдосконаленням власних знань про методи навчання іноземних мов та використовувати у своїй практиці новітні освітні концепції.